

Eftir Bordanes-vanlukkuna:

Norðmenn ynskja størri trygd umborð á línuskipum

Norðmenn ætla nú at betra um trygdina umborð á yvirdekkadum línuskipum. Tað er serliga tann syrgiliga Bordanes-vanlukkan, ið elvir til hetta

Hóskvøldið 28. oktober um sjeitðina fekk norska línuskipið Bordanes ein sjógvá á fiskileið hundrad fjórðing- ar í ein landnyrðing úr norska býnum Hammerfest.

Sjógvurin var so álvars- ligur, at skipið eitt korter seinni sakk. Umborð vóru tólv mans, og av teimum vórðu bert trýggir bjargaðir – norski skiparin og tveir føroyingar, 26 ár gamli Martin Olsen úr Havn og 31 ára gamli Jóhannis Johanne- sen av Argjum. Ein føroy- ingur var millum teirra, ið gingu burtur við skipinum, 29 ára gamli Jan Poulsen.

Eingin av teimum níggu, ið gingu burtur, er enn funn- in aftur.

Trygdin betrast

Hendan syrgiliga van- lukkan setti síni spor bæði í Føroyum og Noregi, og nú hevur hon eisini ført við sær, at norskir myndugleik- ar fara at gera nakað fyri at betra um trygdina umborð á norskum línuskipum.

Sambært norska blaðnum Fiskaren eru tað tey yvir- dekkadum línuskipini, ið eru á skránni í sambandi við ætlaðu betringarnar av trygdini umborð.

Tað, sum ætlanin er at fáa fjørgnum viðvíkjandi hesum skipum, er fyrst og fremst at fáa lagt fast, hvørji op, lukur og hurðar, ið eiga at verða afturlatin undir sigling og fiskiskapi. Síðani er ætlanin at merkja hesi eftir tørvinum, so tað altíð skal vera púra greitt, hvussu eigur at verða borð at hesum viðvíkjandi umborð.

Sambært einum tíðinda- skrivi, ið norska Sjøfarts- direktoratet hevur sent út, eiga bæði reiðari og mann- ing at verða gjørd greið yv- ir, at hetta hevur avgerandi týdning fyri stabilitet og

Vanlukkan hóskvøldið 28. oktober umborð á norska línuskipinum Bordanes hevur sett gongd á norskan innsats fyri at betra um alla trygd umborð á teimum yv- irdekkadum línuskipum

trygdina umborð.

Kanna Bordanes- vanlukkuna í æsir

Bordanes-vanlukkan, ið hevur skundað undir hetta, verður annars kannað út í æsir av avvarandi myndug- leikum, sum eisini vanligt er, tá vanlukkan av hesum slag henda á sjónum.

Enn eru hesar kanningar ikki lidnar, men kortini er útkomin ein frágreiðing um tað, ið higartil er staðfest.

Í hesi frágreiðing mælir kanningamevndin til, at til- tøk beinanvegin verða sett í verk viðvíkjandi yvirdekk- adum línuskipum.

Umbyggingar havdar fyr eiga

Millum annað verður í hesi frágreiðing sagt, at eis- ini eiga umbyggingar av slíkum skipum at verða havdar fyr eiga, so ansað verður betri eftur, at eitt nú umbyggingar ikki ávirka stabilitetin skeiva vegin.

– Eru ivamál viðvíkjandi stabilitetinum, eftir at um- byggingar eru gjørdar, eigur skipaframtíðin at kunna Sjøfartsdirektoratet, verður sagt í kanningarfrágreið- ingini.

– Hetta snýr seg serliga um broytingar av skottum og hvar skottini eru sett upp undir dekki, umframt tá skott verða flutt ella tikin burtur, tá skipið eitt nú skiftir frá línufiskiskapi til garnafiskiskapi.

Ein beinleiðis fylgja av hesum er, at longu nú er lagt fast, at skelti til lukur og hurðar verða gjørd beinan- vegin. Alt samalt í samsvar við, hvat hildið verður at betra sum mest um trygdina umborð.

hj.

Kvinnurnar verða eldri

Sum einasta Norð- urland hava Fø- royar havt fallandi meðallivildur frá 1976 til 1990

Sambært frágreiðingini frá landslækninum fyri 1992 er meðallivildur- in fyri menn í Føroyum 72,8 ár og fyri kvinnur 79,6 ár.

Samanborið við hini Norðurlondini er hetta nskunlunda í miðjuni – men tó eitt lítið sindur yvir meðal.

Fallandi meðaltal

Men samstundis stað- festur landslæknin í frá- greiðingini, at Føroyar eru einasta Norðurland- ið, ið hevur havt fallandi meðallivildur í tðar- skeiðinum frá 1976 til 1990.

Hægsta meðallivild-

urin hjá monnum er at finna í Íslandi, har menn í meðal gerast 75 ára gamlir.

Íslendingar eru eisini frammarlaga, tá talan er um meðallivildur hjá kvinnunum, ið har er 80,1 ár. Men kortini verða teir á kvinnusíð- uni yvirhálaðir av svi- um, tí har gerast kvinn- urnar í meðal 80,2 ára gamlir.

Nógv tann lægsti með- allivildur hjá bæði monnum og kvinnum er í Grønlandi. Mennir verða bert 60,7 ára gaml- ir, meðan kvinnurnar í meðal gerast 68,4 ára gamlir.

Sambært tølunum frá landslækninum er með- allivildur hjá monnum 71,2 ár og 77,8 ár hjá kvinnunum.

hj.

Fleiri lata seg kanna fyr HIV- smittuna

Umframt øll tey, ið sjálvboð- in vilja lata seg HIV-kanna, verður eisini alt blóð frá blóðgevarum kannað

Í fjør lótu tilsamans 3.127 føroyingar seg HIV-kanna á teimum trimum sjúkrahúsum í Føroyum. Av hesum vóru 2.730 og lótu seg kanna á Lands- sjúkrahúsinum, með- an 268 lótu seg kanna á Klaksvíkar Sjúkra- húsi og 129 á Suðuroy- ar Sjúkrahúsi.

Samantlagt er hetta ein óking, tí í 1991 vóru 2.681 føroyingar til HIV-kanning, í 1990 vóru teir 2.368 og í 1989 2.506.

Fleiri sjálvboðin til HIV-kanning

Av teimum 3.127 for- oygingunum, ið lótu seg HIV-kanna í fjør, vóru teir 1.773 blóðgevarar, ið verða kannaðir á sama hátt, sum gjørt verður í Danmark. Alt

blóð, ið kemur frá blóðgevarum, verður kannað fyri HIV.

Tað, sum er merkis- vert í hagtølunum frá landslækninum við- víkjandi HIV-kann- ingunum, er talið á teimum, ið sjálvboðin lata seg kanna – altso ikki blóðgevarar, men onnur. Hetta tal er hesi árin vaksið munandi.

Í 1989 vóru tey sjálv- boðnu 184 í tali, í 1990 vóru tey 387, í 1991 var talið komið upp á 542, og í 1992 varð tað vaks- ið við fleiri hundrad upp í 1.019.

Verða tolini á øllum HIV-kannaðum fyri hesi fyra árin loyd saman, sæst at millum fjóðri- og fimtiðvor for- oyngur hevur latið seg HIV-kannað.

hj.

Útisetar jólahugna í Árhús

Útisetar hittast leygardagin til árliga jólahugnan í Árhús

Leygardagin skipa Føroy- ingafelagið Áarstova og Vitin fyri einum felagstil- taki í Árhús fyri útisetur.

Tiltakið hevur fleiri ár á baki, og aftur hesaferð er jólahugnin í húsunum hjá Hvítusunnusamkomuni í Árhús, Pinsekirken á Vi- borgvej 173 í Hasle.

Byrjað verður kl. 13 við jóladøgurða, ið verður skipaður sum ein hugna-

lota. Ein tíma seinni verður so ein jólagudstænasta, har Meinhard Bjartalíð, ið lesur gudfrøði, fer at præ- dika. Undirgudstænastuni syngja Anni Joensen & Co – ætlanin er eisini at hava børnini við sum part av gudstænastuni.

Jólamaðurin fer eisini at stokka inn á gólvíð í Árhús leygardagin um try- úðina. Okkurt gott man

hann eisini fara at hava við sær í posanum, og tá verður eisini dansað um jóla- træið.

Aftaná verður kaffi við onkrum góðum afturvíð, og samstundis verður høv- ið at gera jóladekoratið ella senda eina heilsan til ommu og abba í Føroyum – tær árligu jólahælsanir- ar til Útvarp Føroya.

Eisini í fjør royndu Áar-

stova og Vitin at hava eina felag jólaøtu fyri børnum. Hon eydnaðist so mikið væl, at gjørt varð av at halda fram við at hava jóla- tiltakið saman.

Tiltakið er ikki heilt ó- keypis, men kortini kostar tað ikki tað stóra. Tekning kann gerast á telefon- nummrunum 86 19 66 42 og 86 24 53 73.

hj.